

Friska vinbärssticklingar med varmvattenbehandling

Christina Winter, Jordbruksverket, Uppsala

*Vi vet sedan tidigare att jordgubbsplantor kan bli fria från jordgubbskvalster genom behandling med varmt vatten. Metoden används av flera bär odlare när de förökar egna plantor. Försök i Danmark visar att samma metod kan användas även på svarta vinbärssticklingar men här är det vinbärs gallkvalster (*Cecidophyopsis ribis*) som man vill ta bort.*

Vinbärs gallkvalster är ett allvarligt skadedjur i svarta vinbär. De är mycket små, 0,2 mm, och övervintrar i knopparna. Knopparna sväller upp till runda kulor och torkar sedan in. Gallkvalster sprider också en virussjukdom, reversion, som ger stora skördeförluster. Om man skördar sticklingar från angripna buskar riskerar man att sprida gallkvalster till nya fält.

I Danmark har man i försök behandlat sticklingar av svarta vinbär, 'Ben Alder', i 45 grader varmt vatten i upp till tjugo minuter. Behandlingen dödade alla vinbärs gallkvalster utan att skada sticklingarna. Rotningen blev t.o.m. bättre av behandlingen. Andelen av sticklingarna som blev färdiga plantor ökade från 80 till 90% med varmvattenbehandling.

Det är viktigt att temperaturen verkligen når upp till 45 grader. Försök visade att 42,5 grader inte var tillräckligt för att döda kvalstren. Temperaturen får inte heller vara för hög. Sticklingarna klarade upp till 47 grader i tio minuter men vid högre temperaturer försämrades rotningen. I Norge och Finland finns färdig utrustning för värmebehandling av plantor att köpa.

Källa: Danmarks JordbrugsForskning, www.agrsci.dk